

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminecă.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Osana!

Suferințele dulcelui Isus au fost suferințe omenești, gradate peste marginile capacității de răbdare omenească. Și suferințele acestea nu se încep prin trădarea lui Iuda, ci îl însoțesc dela nașterea lui până la moarte. În șirul acestor suferințe care precedă calea Golgotei, una dintre cele mai dureroase este primirea lui — cu osanale, cu flori și cu stâlپări de finic, — din Ierusalim.

Ce asemănare între soarta omului legat de noroiul pământului și între aceea a Fiului lui Dumnezeu coborât din cer! Azi osanale, cântece, crengi verzi și flori parfumate, peste câteva zile acuzare, osândă, rușine, biciu, coroană de spini, cruce și răstignire! Căci Isus a voit să ia asupra-și toate suferințele omenești, să guste

tot amarul vieții pământești. Inșă ce deosebire mare este între conduita lui Isus în Ierusalim și între aceea a noastră, când ne ajunge și nouă vreun slab strigăt de osana. Noi credem că am ajuns *culmea fericirii*, — *Isus plânge*. El știe, el prevede că după „Osana“ va urma „Răstignește-l“ și plânge soarta neamului laș, trădător și schimbăcios. Noi, ne mândrim și ne simțim ridicați prin onorurile ce eventual ni se fac — și nici din întâmplarea din Ierusalim nu învățăm. Noi nu luăm în considerare, că dacă *cel mai stânt, cel mai curat și cel mai sublim, Isus*, după o primire, cum era aceea din Ierusalim, a putut fi osândit și răstignit, noi, după laudele ne-meritate și false, toate cuvinte goale și artificiale, — cu toată siguranța vom fi osândiți. *Căci după „Osana“ urmează „Răstignește-l.“*

Isus plângă, dar noi ne revoltăm contra vicleniei, nestatorniciei și cruzimei semenilor noștri, când aceste ne ating pe noi. Iar față de alții și noi suntem asemenea: vicleni, nestatornici și cruzi. Noi nu-l plângem pe Isus, căci pe noi ne ocupă regretul pentru viața noastră proprie, căzută jertfă nestatorniciei omenești. Deși soarta noastră e meritată, căci prea ne-au umplut sufletul chipurile ființelor asemenea nouă, prea ne-am încrezut în ele și pentru o vorbă măgulitoare a lor am primejduit sufletele noastre. Parcă Nemărginitul și Veșnicul n'ar fi existat, așa ne-am răzimat noi pe mărginitul și trecătorul. Și acum plângem și noi și de plânsetul nostru nu auzim plânsetul lui Isus. Și nu știm nici acum, că numai *dulcele Isus n'a meritat că după „Osanalele“ să vină „Răstignește-l.“*

Nousummulier.

Post general...

Post adevărat ține acuma lumea întreagă... Vremea de azi e compusă dintr'un șir lung de vineri mari! Patimile vremii stăpânesc ziua de azi și sufletele sunt învăluite cu vălul tristeții și al grijei.

Multe sunt inimile sdrobite, care cu resemnare poartă suferința și doliul. *Lumea este o cruce mare și de ea sunt pironite milioanele omenirii.*

E necesar, ca generația aceasta între grijile sale și în întunericul înconjurător să se găsească pe sine și să și găsească locul său, e necesar, ca să nu simțescă numai pătimirea, dar să înțeleagă că are și suflet, suflet vrednic de om, de om pătimitor; e necesar ca aceste zile de criză să nu fie ape întunecate, pun care se reoglindește numai scepticismul și sfârșitul, ci să se găsească în ele sufletul în care sălăjluiește un rost adânc, deși totul se pare negru. Pentru aceasta e necesar ca omul să simtă în porurile sale simțemintele *Marelui Pătimitor* și ca în acest post, al lumii întregi, să sufle înțelesul și sufletul patimilor lui *Isus Hristos*.

Să vorbim numai despre un singur simțământ. Atât de mic, nespus de mic, mă simtă sub crucea aceasta; chiar conștiința mea omenească este umilită. Atât de mic mă simtă eu și împreună cu mine omenirea întreagă, când mă socotesc, că patimile aceste grozave, crucea aseasta barbară însuși omul a aruncat-o în lume. Spinul aceasta

pentru încoronarea milioaneilor de suflete, acest biciu pentru lovirea sutelor de mii de suflete vii, anst oțet și fier pentru amărirea veseliei lumii întregi, aceasta criză, omul nu din iad a adus-o, ci din propria-i inimă stricată.

Acei Iude, acei negustori fără suflet, acei ucigători de suflete, toți-toți cari au contribuit la aceasta stare sunt recrutați din rândurile omenirii și nu din focul infernului. Deci marea aceasta de răutate, ura aceasta diavolească, chinul nemăsurat la scos din propriul său suflet! E îngrozitor, că toate aceste au putut să iasă din suflet și dacă de acolo au eșit, acolo a și locuit. E rușinos, că omul este așa, că fața blândă a omului atâta răutate acopere.

Pentru aceea este omul atât de mic sub crucea cea mare!

Omul își închipue, că răstlăgă pe aceste cruce numai tâlharul poate să fie. Tâlharul, a cărui inimă e plină de răutate și sufletu-i este păcătos. Dar suferința nu-i pentru aceea, ca tâlharul să se sdrobească sub greutatea ei; ci pentru aceea, că pălimind să se curățe și să se îndrepteze. Vedeți alături de crucea cea mare a lumii crucea și mai mare a Mântuitorului. Dacă vom ști pătimi alături de El, vom avea drept de acel: „Pomeneste-mă” care din milioane și milioane de suflete sdrobite străbată câtră cer: pomeneste-mă Doamne, când vei veni întru împărăția ta”. Doamne să-mi fii conducător prin crucea aceasta mare spre o viață mai bună!

Mismar

Statura lui Isus Cristos

Publius Lentulus, locșitor roman, antecesorul în funcțiune lui Pilat din Pont, pe când a apărut Isus în Iudeia, îl descrie în următoarele trăsături, în raportul său trimis la Roma: În zilele noastre și-a făcut apariția un bărbat foarte genial, care se mai poate vedea și acum: Isus Cristos, căruia poporul îi zice: văzătorul dreptății: Este un bărbat de statură înaltă, cu fața serioasă. Cine îl vede trebuie să-l iubiască și să se smeriască înaintea lui. Părul său este puțin creț pe tâmpile, și curge pe umeri. La mijloc este împărțit, după obiceiul nazarinienilor, fruntea e largă (deschisă). Fața sa este fără pete și îmbujorată de o roșeață fină. Nasul și gura lui sunt simetrice. Barba sa castanie, la mijloc este împărțită în două părți. Ochii, curați și splendizi. Când poruncește este teribil; când muștră este prietenos, fin, voios și cu toate acestea, maiestos. Nimeni nu l-a văzut răsând, dar mulți l-au văzut plângând. Cu bucurie se uită la mâinile și la picioarele sale. Vorbele îi sunt cuminți și blânde”.

Documentul acesta, deși nu prea bogat în trăsături caracteristice, este foarte prețios, căci el singur și fără îndoială, ne pune la îndemână, chipul Mântuitorului. La alte portrete, ale scriitorilor bisericești critica istorică a ridicat multe obiecțiuni.

Cu desrierea lui Publius Lentulus este aproape de acord aceea pe care o găsim în renumita Istoria bisericească a lui Nichifor: „Statura lui Isus Cristos, după mărturia tradițiunii vechi așa era: A avut fața plină de farmec și de vigoare. Înălțimea corpului său ajuns șase urme.

Părul său era galben-auriu, nu prea des și la capăt creț; sprâncenele sale puțin închise și neconvoiate. Din ochii săi fulgerători, se desprindea o blândețe admirabilă; erau ochi vioi, însuflețiți și cercetători; nasul cam lungăreț. Barba îi era aproape galbenă și nu prea lungă. Purta părul capului lung, căci capul său n'a fost atins nici de foarfeci, nici de mână omeniască, afară de mâna maicei sale, în copilărie. Grumazul său era regulat și frumos; nici prea gros, nici prea lung. Fața lui era ca a maicei sale — Maria — puțin lungăreață: nici prea ascuțită, nici de tot rotundă. Culoarea părului e blondă, se apropie de a grăului copt. Fața lui era acoperită de o roșeață plăcută, (era rumenă). Din toate trăsăturile sale s'a desprins inteligență, seriozitate și iubire. Întreagă înfățișarea lui, fără voe, aducea aminte de chipul mamei sale".

II

După mărturia istoriei bisericești a lui Eusebiu, care datează din sec. IV d. H. Abgar, regele Edesei, de peste Eufrat, într'un rând a rugat pe Isus, în o scrisoare, ca să binevoiască a cerceta țara lui. Ardea de dor ca să cunoască personal pe bărbatul, despre a cărui viață sfântă, cu uimire a luat știre și ale cărui minuni cunoscute și vestite între popoarele Asiei, i-au deșteptat curiozitatea. Deci cu vorbe dulci l-a chemat la sine.

„Am luat act — scrie în epistola sa — că, fără medicamente și fără ierburii, însănătoșezi bolnavii, că orbilor redai vederea, schiopilor puterea de a umbla, vindeci leproși, scoți duhurile necurate și diavolii; că ajuți pe cei ce zac în boale îndelungate, le redai sănătatea și din nou aduci la viață pe cei morți. Asifel de lucruri auzind despre

ține, am cugetat în inima mea că tu ești Dumnezeu carele te — ai pogorit din ceruri — dacă poți face lucruri ca aceste —. De aceea, în scris, te rog, nu cruța osteneală și vino la mine de mă vindecă de boala, care de mult mă apasă. Am mai auzit că iudeii, pe ascuns, cârtesc împotriva ta și pândesc viața ta. În micul meu oraș te vei afla în deplină siguranță".

Isus, însă, n'a răspuns chemării cordiale a principelui Edesei. Menirea sa istorică îl lega de pământul Palestinei. Abgar, după nereușita încercării sale voia să cunoască barem după portret pe bărbatul acesta renumit. De aceea a trimis în Iudeea pe un pictor vestit ca să îndeplinească această lucrare importantă. Pictorul răsăritean a și sosit la Isus. Dar lumina strălucitoare ce-a învăluit statura Dumnezeului-Om, i-a întunecat ochii și din cauza acestei străluciri, i-a fost imposibil să deseneze chipul lui Isus. Dar Isus, luând o bucată de pânză — și a imprimat în mod admirabil, fața pe dânsa și cu acest chip — autotip — l-a trimis pe pictor îndărăpt, la principele Edesei. Tocmai așa vorbesc Evgarin, Nikephor, Damascen.

Chipul acesta — autotip — mai târziu, a ajuns în Bizanț (Barenus, Ad. A. L. 944 m. 4) și pe această cale o fost reprodus pe monedele Imperiului Roman de răsărit. Cezarii Tiberiu și Iustinian au dat ordin ca pe monedele lor să se graveze statura lui Cristos, după autotipul din Edesa. Copia aceasta și azi se poate vede

în toate colecțiile numismatice, ale muzeelor bogate în Europa. Originalul acestei icoane, autotip, în decursul vremii a ajuns dela Bizanț la Roma; și acum împodobeste, ca o raritate căutată și admirată de toate lumea, biserica Silvestru (Araçghi Paul: Roma subterană II. 231-1).

Dr. Anderco

Căința lui Iuda.

În desfășurarea dramatică a evenimentelor săptămânei mari, redată în sf. scripturi cu cuvinte atât de simple însă lapidare și în culori vii, căința zadarnică a lui Iuda este nu numai una din cele mai zguduitoare scene ale acestei tragedii, dar are o importanță covârșitoare și pentru noi prin învățămintele pe cari trebuie să le tragem din căderea unui apostol.

Sfintele scripturi nu lasă nici un pic de îndoială că Iuda și-a recunoscut păcatul în fața arhierilor: „greșit-am — a zis el — vânzând sânge nevinoval," și a avut și părere de rău: „atunci văzând Iuda, care l-a vândut, că (Isus) este judecat, părându-i-se rău de faptul a dus îndărăpt arhierilor cei treizeci de arginți." (Mat. 27, 3) ...și mergând s'a spânzurat." (Mat. 27, 5)

Misterul este acesta: Sf Petru, care cu puțin înainte a făcut despre Isus mărturisirea solemnă: „Tu ești Hristos, fiul lui Dumnezeu celui viu" și apoi la întrebările unei servitoare curioasă s'a lăpădat de Isus cu

jurăminte și blăstăm zicând că nu cunoaște pe acest om, și acest Petru a trecut din păcat prin căință și ispășire spre iertare și redresare, Iuda, după mărturisire și părere de rău, spre osândă.

Întâiu, nu este egal cui ne mărturisim noi păcatele, numai mărturisirea păcatelor în fața preoților cari sunt în legătura credinței cu Biserica adevărată a lui Hristos, numai aceea mărturisire are putere să șteargă păcatul, ori preoțimea mozaică reprezentată în persoana lui Kaiafa, judecând pe Isus la moarte, nu a mai fost în legătura credinței cu Dzeu, preoțimea mozaică a rupt legătura cu Dzeu și prin aceasta și-a pierdut competența asupra conștiințelor omenești.

Tot așa, părerea de rău nu-măi atunci are puterea ca Dzeu să ierte păcatele noastre, dacă părerea de rău are ca motiv pe Dzeu.

Dacă noi furăm și suntem descoperiți și ne pare rău pentru furt, sau dacă trăind o viață desfrânată ne-am stricat sănătatea sau chiar viața și ne pare rău pentru acestea, aceasta pă-

rerere de rău înaintea lui Dzeu nu înseamnă nimic, pentru că motivele acestei păreri de rău sunt străine de Dzeu.

Dacă Iuda, ar fi avut o părere de rău, bazat pe Dzeu, Dzeu i-ar fi iertat păcatul, cum l-a iertat lui Petru sau cum l-a iertat profetului rege, care a fost un ucigaș și sacrileg, însă și-a plâns păcatul, raportând întreg sentimentul de căință lui Dzeu cum o și exprimă el aceasta cu atâta tărie în psalmul lui de pocăință. (Ps. 50) zicând:

„Tie unuia am grășit și rău înaintea ta am făcut” și Dumnezeu ce îndurată i-a iertat păcatul.

Un caz interesant

În secolul al XVII-lea se întâmplă, că în Anvers din Belgia a fost ucis de tânărul Ioan de Jauregiu principele *Vilhelm de Orange*.

Ucigașul înainte de ce ar fi comis această crimă, s'a mărturisit la călugărul Antoniu Temmerman.

Pe acele timpuri stăpânii cetății erau calvinii, cari supărați foc pe călugărul catolic, au pus mâna pe el, l'au arestat și l'au

supus celor mai îngrozitoare chinuri, ca să destăinuiască ceva, ce a auzit din mărturisirea. Călugărul însă, mai bine a răbdat chinurile cele mai mari, decât să, descopere ceva din mărturisire. Pe urmă calvinii l'au ucis prin ștreang.

Bineînțeles, că nu s'au îndestulit cu atâta, ci ca să ponegrească pe acest martir al spovedaniei. au mai răspândit și o carte, afirmând în aceasta, că părintele călugăr a destăinuit. ce a auzit în mărturisire. Așa au voit ei, să semene neîncredere în sufletul poporului față de sf. Mărturisire. Acum însă un cercetător a descoperit întreg dosarul al acestui proces, ascuns până acum în arhivele prăfoase ale tribunalului, de unde fără îndoială se poate constata, că părintele Temmerman deși a fost supus celor mai grele torturi, nu a descoperit nimica din mărturisirea tânărului Jauregui. — *Așa păstrează preoții taina mărturisirei.*

Calendar săptămânal.

1 — 7 Aprilie 1934.

1. Dumineca Floriilor Ap. Filip. 4. 4, Ev.

Ioan 12, 1. 18.

2. Luni. C. Tit.

3. Marți. C. Nichita † 824.

4. Mercuri. P. Iosif † 883.

5. Joi. Joia mare.

6. Vineri. Vinerea Patimilor.

7. Sâmbătă mare.

„Dumnezeu e Domnul și s'a arătat nouă. tocniți prăznuire și bucurându-vă veniți, să mărim pe Hristos, cu ramuri de finic și cu flori, cântare strigând: „Bine cuvântat este cel ce vine în numele Domnului, Mântuitorul nostru.” C. IX.

„Strigat-au cu veselie sufletele drepților: Acum se așează lumii așezământ nou și cu stropirea dumnezeescului sânge să se innoiască poporul.” Catav. dela Dum. Floriilor Cântarea VII. și IX.